

Martin Řezníček a Michael Žantovský debatovali o Americe

17.10.2024 - Jan Pražák | Univerzita Pardubice

Novinář Martin Řezníček a diplomat Michael Žantovský zavítali 14. října vůbec poprvé na Univerzitu Pardubice. Stalo se tak při příležitosti podzimní debaty z cyklu Čaj o páté, jejíž pozornost byla soustředěna na blížící se americké prezidentské volby.

Oba hosty spojují především zkušenosti z jejich pobytu ve Spojených státech amerických. Michael Žantovský působil několik let jako velvyslanec v USA, Martin Řezníček pracoval pět let jako zahraniční zpravodaj České televize ve Washingtonu. Diváky, proto nejvíce zajímal jejich osobní pohled a odhad, jak nadcházející americké volby dopadnou.

Martin Řezníček danou situaci ilustroval na základě jednoho z významných států: *„Pensylvánie je takový mikrokosmos Spojených států. Poměr venkovského a městského obyvatelstva, vzdělání, lidí, kteří přišli dříve o práci, dělnických profesí... Je tam vše, co dělá Ameriku Amerikou, a je to v jednom státě. Právě tato rozmanitost mě nutí říci, že předpovídat cokoli je naprosto nemožné.“*

Michael Žantovský dané tvrzení potvrdil: *„Těch klíčových států je sedm, tři jsou v takzvaném modrém pásu na severovýchodě a zbylé čtyři jsou v pásu slunečním, na jihu, jihozápadu Spojených států. Ve všech scénářích vychází, že o výsledku voleb s největší pravděpodobností rozhodne právě Pensylvánie.“*

Debata se dále věnovala i samotné proměně Spojených států od doby, kdy v nich oba hosté působili.

„Americká společnost se proměnila tak, že si to nedovedeme představit. Z demografického hlediska přibýlo v Americe od roku 1990 přes 100 milionů lidí. Lidí, kteří jsou zcela nové generace, jež se z velké části narodila mimo USA. Mění se také etnické, kulturní složení. Za posledních třicet let prudce vzrostl počet Američanů, kteří pocházejí z etnicky smíšených rodin. Dříve to bylo nulové číslo, dnes to dělá 12–13 %. Což mě vede ke skličujícímu závěru, že o zemi, o které jsem si myslel že vím hodně věcí, vlastně vím hrozně málo,“ uvedl Michael Žantovský.

Martin Řezníček přidal i svou perspektivu: *„První volby, které jsem pokrýval ve Spojených státech, byly v roce 2004. Za těch dvacet let přestávají platit některé vzorce chování, na něž byli Američané zvyklí. Spojené státy se proměňují ve všem možném. To, co provádějí sociální sítě s veřejným názorem nebo některé americké televize s jasným politickým postojem, jsou fenomény, které před třiceti lety neexistovaly.“*

Pondělní večer ale přinesl i odpovědi na další otázky. Debata se točila kolem problematiky, jak složité je kloubit rodinný život s profesí velvyslance nebo zahraničního reportéra: kdy musíme rozhodovat za své děti, a kdy naopak oni rozhodují za nás. Zazněly i vzpomínky Michaela Žantovského na Václava Havla a Karla Schwarzenberga nebo komentář Martina Řezníčka k tomu, jak vnímá perspektivou svého syna vliv fenoménu Taylor Swift v současné popkultuře.

Audiozáznam celé debaty zveřejníme.

Další setkání z Cyklu Čaj o páté se uskuteční 5. 11. 2024 od 17:00 v univerzitní aule. Hostem bude hudebník Michal Horák.

<https://www.upce.cz/martin-reznicek-michael-zantovsky-debatovali-o-americe>